

ФІЛОСОФІЯ

спеціальність	01 Освіта / Педагогіка	обов'язковість дисципліни	Обов'язкова
освітня програма	Професійна освіта	факультет	Менеджменту, адміністрування та права
освітній рівень	перший (бакалаврський)	кафедра	Кафедра ЮНЕСКО «Філософія людського спілкування» та соціально-гуманітарних дисциплін

ВИКЛАДАЧ

Пилипенко Світлана Григорівна

Вища освіта – спеціальність соціолог
Науковий ступень - кандидат філософських наук 09.00.04 Філософська антропологія, філософія культури
Вчене звання – доцент
Досвід роботи – більше 12 років
Показники професійної активності з тематики курсу:

- авторка більше 10 методичних розробок;
- співавторка 2 тематичних публікацій;
- учасниця наукових і методичних конференцій.

телефон	0501815524	електронна пошта	pilipenkosvetl@btu.kharkov.ua	дистанційна підтримка	Moodle Google
---------	------------	------------------	-------------------------------	-----------------------	------------------

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ДИСЦИПЛІНУ)

Мета надання знань з філософії як світогляду людини, або сукупності поглядів на світ у цілому та ставлення людини до цього

	світу, в розумінні онтологічних, гносеологічних, аксіологічних, етичних і соціальних проблем буття
Формат	лекції, семінарські заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання, тестовий контроль, командна робота
Обсяг і форми контролю	3 кредитів ECTS (90 годин): 14 годин лекції, 16 годин семінарських; модульний контроль (2 модулі); підсумковий контроль – недиференційований залік.
Вимоги викладача	Вчасна підготовка до семінарських занять, виконання практичних завдань, активність, командна робота
Умови зарахування	згідно з навчальним планом

ВІДПОВІДНІСТЬ СТАНДАРТУ ОСВІТИ І ОСВІТНІЙ ПРОГРАМИ

Компетенції	ЗК 1. Здатність реалізувати свої права та обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного, демократичного) суспільства, та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина України. ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства. ЗК 3. Здатність цінувати і поважати різноманітність та мультикультурність.	Програмні результати навчання	ПРН 1. Аналізувати основні етапи та закономірності історичного розвитку формування громадянської позиції, національної гідності та патріотизму. ПРН 2. Прагнути до самореалізації та самоосвіти. ПРН 3. проводити літературний пошук українською та іноземними мовами, аналізувати отриману інформацію.
--------------------	---	--------------------------------------	---

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ДИСЦИПЛІНИ)

Модуль 1. ЗАРОДЖЕННЯ ФІЛОСОФСЬКИХ ЗНАТЬ ТА СТАНОВЛЕННЯ ПРОБЛЕМАТИКИ ФІЛОСОФІЇ

Лекція 1.	Предмет та функції філософії	Семінарське заняття 1 (СЗ)	Поняття метафізики та онтології. Історичний розвиток філософських інтерпретацій буття та небуття. Класична і некласична онтологія. Основні онтологічні концепції: матеріалізм, ідеалізм, монізм, дуалізм, плюралізм. Форми та рівні буття. Буття людини, природи, суспільства. Проблема субстанції як першооснови всіх форм буття.	Самостійна робота	Історичний розвиток філософських тлумачень матерії. Єдність матерії і руху. Типи та моделі руху. Простір і час як атрибути матерії. Фізичний, біологічний, соціальний, психологічний простір і час. Філософські та наукові трактування простору і часу. Феномен несвідомого, його природа та функції. Місце несвідомого в духовному світі і бутті людини. Колективне несвідоме у теорії К Юнга.
Лекція 2	Філософія Стародавньої	СЗ 2	Свідомість в структурі	Проблема сенсу життя і	

	Греції. Східна філософія		людської життєдіяльності. Свідомість, мова і мовлення. Структура свідомості. Свідомість і самосвідомість. Основні функції свідомості. Проблема природи свідомості та співвідношення мозку і свідомості: фізикалізм та дуалізм. Свідомість крізь призму психоаналітичної теорії З. Фрейда.		самореалізації людини. Життя і смерть в духовному досвіді людства. Проблеми гуманізму і його історичні типи: античний, ренесансний, сучасний. Чуттєве і раціональне, емпіричне і теоретичне пізнання.
Лекція 3.	Філософія Середньовіччя. Філософія Відродження	СЗ 3	Проблеми людського буття у філософії. Сутність та існування людини в історії філософії. Проблема походження людини. Природні, соціальні та духовні виміри людського буття. Індивід, особа та особистість як специфічні рівні існування людини.		
		СЗ 4	Пізнання як форма духовного освоєння дійсності та самореалізації людини. Гносеологія та епістемологія. Предмет теорії пізнання, її основні принципи. Структура пізнавального процесу: об'єкт, суб'єкт, предмет, засіб, результат, методи пізнання.		

Модуль 2. ФІЛОСОФІЯ НОВОГО ЧАСУ ТА СУЧАСНОСТІ

Лекція 4	Філософія Нового часу та Просвітництва	СЗ 5	Соціальна філософія в системі філософського знання. Специфіка і об'єкт соціального пізнання. Основні підходи до розуміння суспільства. Суспільство як система соціальних відносин. Типологія соціальних відносин. Система регуляції соціальних відносин	Самостійна робота	Особливості історичних типів суспільства: аграрного, індустріального, постіндустріального. Концепція «відкритого суспільства» К. Поппера. Теорія соціальної стратифікації і соціальної мобільності (П. Сорокін, Т. Парсонс). Функції культури в розвитку суспільства. Культура як спосіб самовизначення і розвитку особи. Проблема гуманізації і гуманітаризації в історичному розвитку європейсько цивілізації. Циклічна концепція О. Шпенглера. Концепція «Осьового часу» К. Ясперса. Німецький екзистенціалізм. Французький екзистенціалізм. Еволюція релігійної філософії в ХХ ст. Концепція християнського еволюціонізму П.Тєяра де Шардена.
Лекція 5	Німецька класична філософія	СЗ 6	Культура як об'єкт філософського аналізу. Культура як спосіб людського буття. Символічна природа культури. Діалогічний характер культури. Типологія культури. Етнічна, національна, світова культура. Елітарна, масова культура і субкультура.		
Лекція 6.	Некласична філософія	СЗ 7	Історія як предмет філософського дослідження. Суб'єкти історичного процесу. Рушійні сили історичного процесу. Формаційне і цивілізаційне тлумачення історичного процесу. Проблема спрямованості і сенсу історії Концепція прогресивного і регресивного руху історії.		
Лекція 7.	Філософська думка в Україні	СЗ 8	Історичні форми позитивізму. Неопозитивізм. Філософія		

модерну і постмодерну.
 Постпозитивізм та
 аналітична філософія.
 Критика цінностей західної
 цивілізації. Феноменологія Е.
 Гуссерля, герменевтика Г.
 Гадамера.

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Література	1. Андрущенко В.П. Вступ до філософії. Навч. посіб. – К., 2005 2. Кривуля О. М. Філософія [Текст] : навч. посіб. / О. М. Кривуля ; ХНУ. – Х. : ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2010. 3. Лозовий В. О. Філософія. Логіка. Етика. Естетика [Текст] : підруч. / В.О. Лозовий, С. М. Пазиніч, О. С. Пономарьов. – Х. : Право, 2009. – 574 с. 4. Нікітін Л.Н. Вступ до філософії. Навч. посіб. – К., 2008. 5. Основи філософських знань. Філософія, логіка, етика, естетика, релігієзнавство. [Текст] : підручник / М. І. Горлач, В. Г. Кремень, С.М. Ніколаєнко [и др.]. – К. : Центр учб. л-ри, 2008. 6. Петрушов В. М., Толстов І.В. Філософія: нормативний курс : Навчальний посібник. – Харків : УкрДАЗТ, 2013. – 341 с. 7. Петрушенко В.Л. Філософія. Короткий навчальний словник: терміни і поняття. – Львів, 2008. 8. Петрушенко В.Л. Філософія: Курс лекцій. – Л. 2010. 9. Причепій Є.М. Філософія. Посібник. – Київ. 2001. 10. Ящук Т.І. Філософія історії. Курс лекцій. Навч. посіб. – К., 2004.	Методичне забезпечення	1. Сенека. Моральні листи до Луцилія. – К., 2005. 2. Сковорода Г. Твори в двох томах. Том 1. – К., 2005 3. Хайдеггер М. Бытие и время. – Харьков, 2003.
------------	--	------------------------	---

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

СИСТЕМА		БАЛИ	ДІЯЛЬНІСТЬ, ЩО ОЦІНЮЄТЬСЯ
Підсумкове оцінювання	зараховано/незараховано	до 50	50% від усередненої оцінки за модулі
		до 50	підсумкове тестування
Модульне оцінювання	100 бальна сумарна	до 50	відповіді на тестові питання
		до 20	усні відповіді на лабораторно-практичних заняттях
		до 30	результат засвоєння блоку самостійної роботи

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Всі учасники освітнього процесу (в тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватися кодексу академічної доброчесності та вимог, які прописані у положенні «Про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДБТУ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.